UUTISET

Liikevaihdosta kaksi kolmasosaa tulee porttimaksusta ja kolmannes kaasun myynnistä, koska kaasuautoja on vielä niin vähän. **TOIMITUSJOHTAJA PETRI PARHIALA, EKOKAASU**

POLITIIKASTA LYHYESTI

Sipilä: Pakotteet on huomioitava budjetissa

Keskustan puheenjohtaja **Juha Sipilä** sanoi Yle Uutisten haastattelussa, että EU:n Ukrainan kriisin vuoksi Venäjälle asettamien talouspakotteiden vaikutukset Suomen taloudelle on arvioitava ensi vuoden budjettia tehtäessä.

”Jos EU:n arvio pakotteiden vaikutuksista Venäjän talouteen pitää paikkansa, että viisi prosenttia sen takia tipahtaisi, niin sillä on kyllä ilman muuta vaikutukset Suomeen”, Sipilä sanoo.

Sipilä totesi myös pitävänsä uuden turvallisuuspoliittisen selvityksen tekemistä tarpeellisena.

Sipilä huomautti, että edellinen selvitys Suomen Natojäsenyydestä on jo vuosia vanha.

Amerikkalaiskone väisti venäläistä tutkaa Ruotsiin

Yhdysvallat on antanut selityksen pari viikkoa sitten tapahtuneeseen ilmatilan loukkaukseen Ruotsissa, kertoo CNN.

Yhdysvaltain viranomaisten mukaan maan vakoilukone oli kuuntelulennolla kansainvälisessä ilmatilassa, kun Venäjä alkoi poikkeuksellisesti seurata sitä maasta käsin tutkalla. Lisäksi venäläiset lähettivät ainakin yhden hävittäjän häiritsemään vakoilukonetta, kertovat Yhdysvaltain viranomaiset.

Yhdysvaltain mukaan vakoilukoneen miehistö huolestui tutkaseurannasta, ja halusi heti pois alueelta.

Lyhin reitti kulki Ruotsin ilmatilan kautta.

TALOUDESTA LYHYESTI

Vuokrat nousivat

Tilastokeskuksen mukaan vuokrien vuosinousu oli tämän vuoden toisella neljänneksellä 3,7 prosenttia.

Vapaarahoitteisten asuntojen vuokrat nousivat koko maassa keskimäärin 3,3 prosenttia. Pääkaupunkiseudulla vapaarahoitteisten asuntojen vuokrat nousivat 3,6 prosenttia ja muualla Suomessa 3,1 prosenttia.

Valtion tukemalla lainoituksella rakennettujen ARA-asuntojen vuokrat nousivat koko maassa 4,2 prosenttia. Edelliseen vuosineljännekseen verrattuna vapaarahoitteisten asuntojen vuokrat nousivat 0,7 prosenttia ja ARA-asuntojen vuokrat 1,1 prosenttia.

Keskuspankkien politiikat eriytyvät

Kansainväliset odotukset keskuspankkien toimien muutoksiin kasvavat, koska eri alueiden talouskehitys on eriytymässä toisistaan.

Yhtenä syynä sijoittajien ja analyytikoiden odotuksille on Yhdysvaltain talouskehitys, jonka seurauksena maan keskuspankin odotetaan nostavan ohjauskorkoaan viimeistään ensi vuoden puolivälissä.

Ohjauskorkojen nostaminen vaikuttaa esimerkiksi lainojen hintoihin ja sijoitustuotteiden arvoon.

Niinistö: Suomi ei keskustele Venäjä-pakotteista EU:n ohi

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö vastasi Timo Soinille, jonka mukaan Suomen pitäisi keskustella pakotteista presidentin johdolla suoraan Venäjän kanssa.

Perussuomalaisten puheenjohtaja ja eduskunnan ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja **Timo Soini** sanoi perjantaina Maaseudun Tulevaisuuden haastattelussa, että Suomen kannattaa neuvotella Venäjän talouspakotteista suoraan ja presidenttivetoisesti, ei vain Euroopan unionin kautta.

Tasavallan presidentti **Sauli Niinistö** on eri mieltä Soinin kanssa.

Hänen mukaansa Suomi ei voi keskustella EU-pakotteista suoraan Venäjän kanssa, vaan Suomi noudattaa omia pakotepäätöksiään, jotka on sovittu EU:n jäsenenä.

Niinistön mukaan pakoteasiat on nyt selvästi päätetty. Hän kommentoi asiaa perjantaina vieraillessaan Heinolassa.

”EU:ssa yhteisesti sovittu pitää”

Ulkoministeriössä ollaan samaa mieltä Niinistön kanssa.

”En pidä mahdollisena sitä, että Suomi Euroopan unionin ohi lähtisi Venäjän kanssa neuvottelemaan unionin pakotteista tai niiden soveltamisesta. Suomi on niin poliittisesti kuin oikeudellisestikin sitoutunut EU:n yhteisiin pakotepäätöksiin”, ulkoministeriön pakotetiimin vetäjä **Aleksi Pursiainen** kommentoi asiaa Ylelle.

Yle Radio Suomen Ajantasassa perjantaina Timo Soini korosti Suomen ja Venäjän hyviä kahdenvälisiä suhteita.

”Hyväksyn sen, mitä Suomi on yhdessä EU:ssa sopinut. Mutta on tärkeää, että Suomi keskustelee myös kahdenvälisesti Venäjän kanssa, kun Venäjä tekee omia vastatoimiaan. Suomi ei voi jäykistää idänsuhteita pelkästään EU:n varaan.”

Soini tarkoitti vastapakotteita

Perjantaina Soini tarkensi STT:lle, että Suomen on pysyttävä EU:n pakotelinjassa ja keskusteltava Venäjän kanssa nimenomaan vastapakotteista.

Soinin mukaan Suomella on riski ajautua Venäjän vastapakotelistalle, jos neuvotteluyhteys jää EU:n varaan.

Presidentti Niinistö kertoo STT:n mukaan, että puhelinkeskustelussaan Venäjän presidentin **Vladimir Putinin** kanssa he eivät puhuneet vastapakotteista.

”Olemme nähneet ensimmäiset Venäjän vastatoimet, eivätkä ne kohdistuneet Suomeen”, Niinistö sanoo.

Hän kuitenkin lisää, että myös Suomeen kohdistuviin vastapakotteisiin pitää valmistautua.

MIINA RAUTIAINEN

Aiheesta lisää sivulla 6

Joutsan uudessa biokaasuasemassa voittavat kaikki

JOUTSA (MT)

Keväällä toimintansa aloittanut Joutsan Ekokaasu on esimerkki yrityksestä, josta kaikki näyttäisivät hyötyvän: kuntien biojätekuljetukset lyhenevät, maksut alenevat, jätteet saadaan kierrätettyä ja tuontiöljyä säästyy.

Kiinteämpi, fosforipitoinen lopputuote kelpaa jopa lannoitteeksi, joten kierto on lähes täydellinen.

Joutsan kunta säästää vielä lisää, kun se saa aivan biokaasulaitoksen vieressä toimivan jätepuhdistamonsa lietteet samaan kierrätysputkeen. Vaihtoehtona olisi kuskaus entiseen malliin 70 kilometrin päähän Jyväskylään tai 100 kilometrin päähän Lahteen.

Ekokaasun toimitusjohtaja, joutsalainen **Petri Parhiala**, on itse entinen jätekuljettaja, joka myi viime talvena yrityksensä Lassila ja Tikanojalle ja aloitti uuden uran.

”Lähtökohtana on kustannusten säästö, jätteenkäsittely ja hyödyntäminen paikkakunnalla.”

Mädätys tuottaa metaania

Ekokaasun idea on yksinkertainen: tehdä kotitalouksien biojätteestä autoihin tankattavaa kaasua sen sijaan, että perunankuorien, ruuantähteiden ja puolimätien omenoiden käymisessä syntyvä metaani päästettäisiin taivaan tuuliin.

Laitos vastaanottaa Joutsan, Hankasalmen, Laukaan, Hartolan ja Kangasniemen asukkaiden, kauppojen ja teollisuuden kotitalous- ja rasvajätettä, putsaa siitä muovin ja muun moskan pois, murskaa, puristaa, muhittaa kaasuksi, tappaa bakteerit, vakioi metaanipitoisuuden, paineistaa ja pullottaa.

Haisevan vastaanottorakennuksen vieressä on kaksi valtavaa vihreää kupua, joista toisessa toimii ”tahnamaista tavaraa” kaasuttava reaktori ja toisessa jälkikaasuallas.

Suljetussa, lämpimässä ja hapettomassa reaktorissa mikrobit mädättävät biomassan, jolloin syntyy metaania ja hiilidioksidia.

Kahdentuhannen kuutiometrin jälkikaasualtaassa liete ja kaasu varastoidaan. Prosessissa syntyy myös lämpöä, joka hyödynnetään rakennusten lämmitykseen. Myös sähköntuotantoon on valmius.

Autojen tankkausasema ja paineistettujen kaasupullojen varasto sijaitsee muutaman sadan metrin päässä. Pulloista riittää parinkymmenen auton tankkaukseen peräperää, ja koko laitoksesta 150 autolle vuodeksi.

Laitoksessa on valvomo ja tietokoneruudut, mutta reaktoria etäohjaa laitteen toimittanut Metener Oy.

Se tunnetaan tutummin Leppävedellä toimivana **Erkki Kalmarin** tilana ja alan pioneerina navetan lietteen käytössä. Maatilojen lietettä ja biojätettä hyödyntääkin jo moni, mutta Joutsa on edelläkävijöitä kotitalousjätteen kaupallistamisessa.

Tankkausasema nelostien tuntumassa

Jätettä tulee nyt 20 tonnia viikossa, mutta määrä aiotaan nostaa 30–40 tonniin viikossa. Nykyisellään tuotetun biokaasun määrä vastaa 175 000 bensiinilitraa.

Laitos maksoi 1,7 miljoonaa euroa, josta kolmannes on valtion ja kymmenes säätiön avustusta ja loput Finnveran lainaa ja omistajien omaa rahaa.

Parhiala on itse uuden yhtiön osakas kymmenellä prosentilla, muita on 14. Uusi lupa on jo vetämässä Pihtiputaalle.

”Liikevaihdosta kaksi kolmasosaa tulee porttimaksusta ja kolmannes kaasun myynnistä, koska kaasuautoja on vielä niin vähän”, Parhiala sanoo.

”Mutta viiden vuoden kuluttua tilanne on ihan toinen.”

Biokaasulaitos ja tankkausasema ovat nelostien tuntumassa, joskin muutaman pusikon ja mutkan takana. Autoilijat ovat kuitenkin löytäneet sinne: Joutsassa on toistaiseksi vain kolme biokaasuautoa, mutta tankkaajia käy 5–6 päivässä ja parikymmentä viikonlopussa.

Sijainti on oiva, sillä lähimmät asemat ovat etelässä Lahdessa ja pohjoisessa Leppävedellä 60 kilometrin päässä.

Biokaasuautoihin tankataan sekä bensiiniä että kaasua. Jos kaasu loppuu polttoaineensyöttö vaihtuu automaattisesti bensiiniin.

Auton voi muuttaa kaasuautoksi jälkeenpäinkin. Muutostyö maksaa 2 000–3 000 euroa. Parhiala muutti V8-moottorisen Hummerinsakin, jolloin ökystä tuli eko. Suurin säästö tuleekin nykyisin bensasyöpöillä autoilla.

EIJA MANSIKKAMÄKI

EIJA MANSIKKAMÄKI

Biokaasua tankataan kuin bensiiniä, ja täyttöaukotkin sijaitsevat päällekkäin. Kaupat tehdään kuitenkin kilohinnalla.

”Olen sekä bisnes- että ympäristömies”, sanoo joutsalainen Petri Parhiala. Hän vaihtoi jäteuransa kuskista energiayrittäjäksi. Ruuantähteet muuttuvat metaaniksi vihreässä reaktorissa ja jälkikaasualtaassa.

BIOKAASU

Metaanin ja hiilidioksidin seos

Voidaan valmistaa mädättämällä yhdyskuntajätettä, lantaa tai kasveja, kaasuttamalla kiinteää biomassaa tai keräämällä raakakaasua talteen kaatopaikoilta.

Metaanin palamistuotteita ovat vesihöyry ja hiilidioksidi.

Autoihin tankattava biokaasu myydään kiloina. Jos kilohinta on 1,36 euroa, se vastaa energiamäärältään bensiinilitroiksi muutettuna hiukan alle euroa bensiinilitralta.

Maakaasun hinta on vajaat kymmenen senttiä vähemmän. Se on tuontitavaraa ja fossiilista.

Vertailuhinnat, tankkausverkosto ja kaasutietoa löytyy Suomen johtavan kaasutoimittajan Gasumin nettisivuilta.

PÄIVÄN KYSYMYS

Kaupoissa ei näy erikoisennäköisiä vihanneksia.

Mihin joutuvat rumat vihannekset?

Ranskalainen supermarket kokeili rumien vihannesten tuotteistamista ja myi niitä tavallista halvemmalla hinnalla. Tavoitteena oli vähentää ruokajätettä ja lisätä kuluttajien tietoisuutta.

Voisivatko rumat vihannekset mennä kaupaksi myös Suomessa, Pro Agrian kehityspäällikkö Terhi Taulavuori?

Erikoisuudet, kuten sydämenmuotoiset perunat tai toisiinsa kietoutuneet porkkanat olisivat melkeinpä korkeampihintaisia erikoistuotteita, koska niitä tulee vain satunnaisesti.

Hyvin brändättynä se voisi toimia, mutta siinä täytyisi olla selkeä ajatus mukana. Kysyntää voisi olla siellä, missä on enemmän kuluttajia kuten pääkaupunkiseudulla.

Mihin joutuvat erikoisennäköiset vihannekset, kuten haaraiset porkkanat?

Porkkanoista kaksihaaraisia menee paljon hevosille tai kompostiin. Yleensä haaraisia ei kannata ottaa kuorittavaksi. Raaka-aine sinällään ei ole niin arvokasta, että siihen kannattaisi ryhtyä.

Kuinka paljon vihanneksista tulee hävikkiä?

Yksiselitteistä vastausta ei ole. Riippuu markkinatilanteesta, kannattaako kaikkea korjata sadoksi. Hyvän kysynnän vuosina laadultaan heikompaa tavaraa jää vähemmän, vain muutama prosentti.

Varastoitavassa sadossa hävikki riippuu korjuu- ja kasvuolosuhteista. Mitä pidempään varastoidaan, sitä isommat ovat hävikit.

MIINA RAUTIAINEN

Kirkkoon kuulumisessa alue-eroja

Suomeen on muodostunut ”raamattuvyöhyke”, uutisoi Helsingin Sanomat.

Kirkkoon kuulumisen alueelliset erot ovat lehden mukaan lisääntyneet nopeasti.

Pohjanmaalta Varsinais-Suomeen ulottuvalla alueella evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuuluminen on muuta maata yleisempää. Siellä 86–94 prosenttia väestöstä kuuluu kirkkoon. Koko väestöstä 75,2 prosenttia on kirkon jäseniä.

Pohjanmaalla eroa selittää herätysliikkeiden aktiivisuus. Niistä merkittävin on lestadiolaisuus, johon kuuluu arviolta yli 100 000 suomalaista.

Vähiten kirkkoon kuuluvia asuu suurimmissa kaupungeissa. Pääkaupunkiseudulla, Tampereella ja Turussa kirkkoon kuuluu enää alle 70 prosenttia väestöstä.

MT

Näe miten haluat. KAIKKI RATKAISUT NÄKEMISEEN SILMÄASEMALTA.

Kaikista syksyn uutuuksista

-100 € YKSITEHOSILMÄLASEISTA
-200 € MONITEHOSILMÄLASEISTA
KULUTONTA & KOROTONTA MAKSUAIKAA JOPA 10 kk*

Ajanvaraus silmälääkärille tai optikolle 010 190 200

Kampanja-alennuksen saat ostaessasi normaalihinnaltaan yli 200 € maksavat yksiteho- tai yli 300 € maksavat moni- /kaksitehosilmälasit. Lisäksi saat S-Etukortilla Bonusta silmälasiostoksista. *Lue lisää kampanjasta ja rahoitusratkaisusta www.silmaasema.fi tai kysy henkilökunnaltamme. Edut voimassa 30.9.2014 asti. Ei muita alennuksia.

Linssileikkauksella EROON IKÄNÄÖSTÄ

Linssileikkauksella on mahdollista korjata sekä taittovirhe että ikänäkö. Hyvän hoitotuloksen varmistamiseksi 1.8.–30.9. leikkauksessa käyneille mitkä tahansa merkkiaurinkolasit Silmäaseman myymälästä.

Lue lisää ja varaa aika www.laserleikkaus.fi

SILMÄASEMA
Elämä on näkemisen arvoinen I silmaasema.fi